

Co máme dělat?
Kdo jsme?
Proč máme být?
Co je to jsoucí?
Proč se děje bytí?

1

Z těchto otázek vzhůru v jednotě je filosofování.

1

Čeho si ceníme jako požehnání, závisí na tom, co na nás doléhá jako nouze.

A zda na nás *nouze* doopravdy doléhá, tj. zda na nás naléhá, abychom na situaci pouze necivěli a o ní neklábosili.

Nejvyšší nouze – že se konečně musíme obrátit k sobě a k naší „situaci“ zády a musíme se – *doopravdy* hledat.

Pryč s oklikami, které vedou jen zpátky do týchž kolejí; samé *zajížďky* – odvádějí daleko a utíkají před tím, čemu se nelze vyhnout.

Člověk má přijít k sobě samému!

2

Proč? Protože „jest“ sebou samým – ale *tak*, že sám sebe ztrácí nebo nikdy nezískává a někde jinde se potácí nebo je uvězněn – celé toto velkolepé bytí a jeho „moci být“³ sotva ještě vidíme na žalostných napodobeninách nebo vyprahlých a nesrozumitelných vzorech – „typech“, které jsou nám předkládány.

3 Viz M. Heidegger, *Bytí a čas*, přel. I. Chvatík, P. Kouba, M. Petříček a J. Němec, Praha 2018, §54. (Pozn. překl.)

Ale: jak se člověk dostane k sobě samému?

Čím je určeno jeho já a jeho ‚bytí sebou‘⁴?

Nezávisí už *toto* na nějaké první volbě!

Podle toho, jak nevolí a vytváří si za to náhradu, vidí člověk své ‚bytí sebou‘

1. prostřednictvím běžné reflexe;
2. rozhovorem s Ty;
3. přemítáním o situaci;
4. prostřednictvím nějakého modlářství.

- 3 Ale za předpokladu, že by člověk volil a tato volba by skutečně zpětně zasáhla do jeho ‚bytí sebou‘ a *toto rozervalo* –

tj. za předpokladu, že by člověk zvolil odhalitelnost bytí jsoucího a touto volbou by byl odkázán zpět do svého pobytu [Dasein],⁵ není potom třeba, aby pokračoval dál do ticha dějstvování bytí, které má svůj čas a své mlčení?

Nebylo by zapotřebí, aby dlouho setrval v mlčení, a znovu tak našel sílu a moc řeči a mohl jí být nesen?

Není proto třeba rozbít všechny rámce, škatulky a přihrádky a opustit všechny vyšlapané stezky?

Nemusí proto nějaká hodně daleko zpět sahající odvaha naladit mysl?

- 4 Jak by jen mohl člověk spatřit celou horu, když zůstává vězet na jejím úpatí?

Jenom stěny a stěny.

Ale jak se dostat nahoru?

4 Tamt., §27. (Pozn. překl.)

5 Viz M. Heidegger, *Bytí a čas*, Praha 2018, str. 22, pozn. 2a. Viz též M. Heidegger, *Co je metafyzika*, Praha 2006, Ediční poznámka. (Pozn. překl.)

Jenom skokem z nějaké jiné hory, ale jak se dostat na tu?
Již na té druhé hoře *být*; *být* na tu horu postaven a tam u-staven [be-stellt].

Kdo už takto byl? A ještě takto *jest*, protože druzí ho odtamtud nikdy nemohou vypudit.

Počátek a znovuzapočetí filosofie!

2

Stojíme před Ničím* – ovšem, ale tak, že toto Nic a to, že před ním stojíme, nebereme vážně, neumíme brát vážně – zbabělost a slepota před načatou rozevřeností *bytí*, které nás unášejí do jsoucího. 5

* Vůbec ne před Ničím – nýbrž před vším a před každým, ale jako *ne-jsoucím* (srv. str. 50).

3

Je třeba odvážit se velké sólové výpravy, mlčky – do *bytí-tu*, kde jsoucí se stane jsoucnějším? Bez ohledu na celou tu situaci?

Není to už dlouho pošetilost, po-matenost a ztráta půdy pod nohama, která se honí za „situací“?

„Situace“ – na pláži a v písku vyplavené mušličky, v nichž se potácíme a vidíme jen potácející se, ale již ne vlnu a průlom jsoucího!

4

- 6 Nic – je vyšší a hlubší než *ne-jsoucí* – příliš velkolepé a vznešené, než aby kdokoli libovolný a všichni dohromady směli takto před ním stát.

Ne-jsoucí – které je méně než Nic – protože vyvrženo z bytí, které všechno jsoucí znicotňuje.

Méně – protože nerozhodnuto, ani pokud jde o jsoucí stávající se jsoucnějším, ani pokud jde o nic.

5

Začít nerespektovat situaci, ale z pozitivna toho, čemu se nelze vyhnout – nerespektování situace a právo na to.

Svou situací jsme opět teprve tehdy, když už se na ni neptáme.

Zpátky do toho, čeho si „nejsme vědomi“ – tj. nikoli do „komplexů“, nýbrž do „ducha“, který se opravdu stává obráceným k nouzi [not-wendig].

Toto po čertech zatracené – nebo spíše fanaticky zbožňující poskakování okolo situace! *Zdání* vážnosti.

6

- 7 Člověk už neví, co si se sebou počít – a proto si nakonec představuje „všechno“.

7

Člověk má za to, že by si měl se sebou vůbec něco počít – a nechápe, že bytí-tu s ním už kdysi (na počátku filosofie) něco započalo – před čímž už dávno utekl.

Toto – že jsoucno bude v *pobytu* jsoucí – tj. bude jsoucnější a více nicotnicí, což je úkolem člověka v tomto dění.

8

„*Sein und Zeit I*“⁶ je vskutku nedokonalý pokus proniknout k časovosti *pobytu* a znovu – od dob Parmenida – položit otázku po bytí, srv. str. 24.

9

Námítka proti této knize: ani dnes ještě nemám dost nepřátel – neobjevil se ani jeden velký nepřítel.

10

K pozorně vnímavému ostychu před minulým patří nebrat 8
ohled na „tradicí“ a pohrdat dneškem.

6 M. Heidegger, *Sein und Zeit*, GA 2. Vyd. Friedrich Wilhelm von Herrmann, Frankfurt am Main 1977; česky: *Bytí a čas*, Praha 1996, 2002, 2018. (Pozn. překl.)

11

O tom, co filosofie v tvořivém, jednotlivém díle, a jenom tak – že jde k věcem samým – vymlčí (vymlčení), o tom Jaspers napíše šlendriánsky a aniž ví, o čem mluví, tři svazky. A tak je potom každému mizerovi a pisálkovi vtisknut do ruky recept, jak žvanit i o tom posledním ve filosofii. A tak je neschopnost „dnešních“ lidí filosofovat – dokonce i pouhý návrat do antiiky – nejenom prokázána, nýbrž ospravedlněna. I „bytí“ se nyní používá v nejvšednějším tlachání, a každý smí stejným právem rozhlašovat, co ho napadne.

12

Avšak denně ti to „říká“ ve tvé mlčenlivosti: mlč o svém vymlčování. Srv. str. 17.

13

- 9 *Napřed se musí proměnit bytnost pravdy a získat novou ostrost a tvrdost, aby mohlo vstoupit jsoucno.*

Vpustit jsoucno – propustit je „skrze“ bytí-tu. Dvojznačnost onoho „skrze“.

14

Takže to byl v Bytí a času omyl, že „ontologii“ lze překonat přímo. Hrůzný „úspěch“ je ovšem pouze ten, že se bude ještě víc, a ještě nehorázněji žvanit o „bytí“.

14a

Všechno to nejprve položit hlouběji; tak to teprve učinit zralým k proměně.

Všechno – tj. nejprve a jedině počátek filosofie.

15

Nejsme dost silní a původní, abychom skrze mlčení a ostych opravdu „mluvili“. Proto se musí o všem *mluvit*, tzn. žvanit. (Srv. str. 93.)

16

Bytí hlouběji vložit do pobytu pomocí skutečné otázky po bytnosti řeči. 10

Takto spolu s proměnou pobytu vynutit proměnu pravdy a bytí.

To je dění dějin ve vlastním smyslu, jimž je „jednotlivec“ lhostejný a má pro ně pouze cenu, když si v účinném díle zajišťuje možnost opakovatelných podnětů.

17

Bytí nikoli bez řeči – ale právě proto *nikoli* „logické“. Řeč nikoli bez bytí.

18

K probuzení zákona musí dojít z hloubi pobytu skrze plně převzatou podmíněnost jednotlivého člověka.

V důvěře v hloubku bytu je hloubka lidská! Vydržet výtku lidské jednostrannosti.

Účinné *není* to, co je oceňováno souhlasem.

19

- 11 Kdo „dnes“ – a tím rozumím: pod neodvratnou mocí počátku evropské filosofie v antice – musí filosofovat, tomu je uloženo, aby v sobě neustále udržoval v účinnosti dvojí postoj ve vší pevnosti a odhodlanosti: *především výklad starých*, jako by nebylo vůbec zapotřebí ničeho jiného, než pouze *jim* dát slovo (počátek a dějiny tázání po bytí), *a potom* nejšíře a nejhlouběji vysvětlující tázání vycházející ze základu bytu – jako by nešlo o nic jiného než v prvotním osamění napomoci „bytí“, aby se dostalo ke slovu [zum Ausbruch] v opravdovém díle (v překonání otázky po bytí).

Toto dvojí je ale *jedno* (srv. str. 14) – toto jedno je ovšem milost být povolán k nesrovnatelnému údělu.

20

- 12 *My jenom ženeme pluh přes pole, aby tento úděl našel místo, kde sám vezme zárodek v ochranu.*

21

Nebo dokonce: sbíráme jen kameny a plevel na zpustlém poli a čistíme ho, aby pluh našel dobrou dráhu.

22

Doba není zralá pro porozumění *otázce po bytí*, ani co do živoucího vnitřního zvládnutí svých vlastních úplných dějin, ani co do své bytostné síly útočit na možnosti pobytu (umění – víra – příroda).

Avšak ještě méně síly má doba na to, co otázka po bytí vlastně jen připravuje: *své překonání* ve smyslu opravdového znovuzapočetí počátkem.

Nikdo netuší, že bytnost pravdy se teprve nyní znovu proměňuje a v pobytu se musí stát skutečně účinnou.

23

Jen když opravdu bloudíme – když *sejdeme* na scestí, můžeme narazit na „pravdu“.

Ponurá, děsivá a to znamená současně povznesená nálada bloudícího v celku: *filosof*. 13

24

Jenom se zvětšující se hloubkou rozšiřuje se pravá šíře.

Avšak také jen ve zformovaném díle znovu uzavřená hloubka udrží do budoucna v sevření šířku.

25

Avšak kam filosof pronikne a čím se mu jsoucí v celku nově stane, toto svoje poslední by musel právě umět učinit původním, prvním; a právě toto je mu nutně zase odepřeno.

A proto je právě ze svého nejhlubšího původně přemožitelný.